

Aftale om udvikling af bibliotek.dk i 2009

mellem Styrelsen for Bibliotek og Medier og Dansk BiblioteksCenter

Indledning

Udviklingsplan 2009 for bibliotek.dk bygger på *Strategi for bibliotek.dk* af 9. september 2007 og et udkast har været til offentlig høring med 26. november 2008 som frist for kommentarer.

Udviklingsplan bibliotek.dk 2009 er opdelt efter områder:

- Indsatsområde A: Brugerfaciliteter
- Indsatsområde B: Samspil og infrastruktur
- Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

Hvert af indsatsområderne er delt op i et antal temaer – og for hvert af disse temaer aftales et antal projekter. Nogle temaer har foreløbigt ikke tilknyttet konkrete projekter.

Hvert projekt har tilknyttet et beløb og en status. Status kan være ”Aftale”, ”Overslag” eller ”Reserveret”. Hvis et projekt er samfinansieret med DanBib er beløbet bibliotek.dk’s andel. Projekter med eksterne samarbejdspartnere eller ubekendte faktorer kan aftales genforhandlet.

I årets løb vil der blive aftalt yderligere projekter og temaer. Disse aftales specifikt mellem Styrelsen for Bibliotek og Medier og Dansk BiblioteksCenter og offentliggøres løbende i form af opdatering af nærværende aftale, som publiceres på Styrelsen for Bibliotek og Mediers hjemmeside. For afsluttede projektet anføres ”Afsluttet” og beløb og for lukkede enten ”Overført 2010” eller ”Lukket”.

Der forventes i 2009 at være ca. 3,333 mio. kr. til rådighed for udvikling af bibliotek.dk.

Oversigt over temaer med samlede disponerede beløb:

A01	Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk	820.000	kr.
A02	Søgning	100.000	kr.
A03	Emneoversigten udvikles	120.000	kr.
A04	Adgang til mere indhold – helst digitalt	69.500	kr.
A05	Visning af poster	123.500	kr.
A06	Bestil – set med brugerens øjne	526.000	kr.
A07	Sociale teknologier og personalisering	455.000	kr.
A08	Andre funktionaliteter	143.000	kr.
B01	Samspil med lokale bibliotekssystemer	97.000	kr.
B02	Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne	130.000	kr.
B03	Bestil – set med bibliotekernes øjne	583.000	kr.
B04	Andre platforme – herunder mobile teknologier	71.000	kr.
C01	Årlig generel brugerundersøgelse	95.000	kr.

Indsatsområde A: Brugerfaciliteter

Området omfatter alle søgefunktioner, visning, links, bestilling set fra brugerens side og hjælp til disse funktioner. Der skal fortsat arbejdes med at brugeren hjælpes videre uanset om han kun har vage forestillinger om hvad han ønsker, kun har få data at gå videre med, ikke staver særlig godt – eller ved præcist hvad han søger. Bestillingsprocessen optimeres så den er enkel og ligetil for brugeren uanset hvor det valgte materiale findes, og materialet når til brugeren så hurtigt som muligt.

Området omfatter desuden faciliteter som brugeren aktivt melder sig til eller anvender til personlige formål, fx diverse sociale teknologier, referencesystemer, feeds, mailinglister, personalisering og single sign-on.

Under indsatsområdet kan DBC uden forudgående aftale igangsætte mindre aktiviteter. Efterfølgende – og senest på næste statusmøde – beskrives sådanne som projekter. Denne bemyndigelse skal anvendes til mindre justeringer, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at afvente en formel godkendelse. Bemyndigelsen kan på ethvert tidspunkt maksimalt binde Styrelsen for Bibliotek og Medier for 15.000 kr.

Tema A01: Ny brugergrænseflade til bibliotek.dk

Det nuværende design på bibliotek.dk blev sat i drift i oktober 2005. Udviklingen på nettet gør det nødvendigt løbende at opdatere på flere områder

- hvordan bibliotek.dk ser ud (design, farver o.l.)
- hvilke funktioner der gives adgang til
- integration med andre sites
- tilpasning til state-of-the-art med hensyn til navigation, funktionalitet m.v. – herunder mulighed for én-boks-søgning.

Projekt A01a: Ny brugergrænseflade. Projektplan. Aftale: 20.000 kr.
Udarbejdelse af projektplan for Ny brugergrænseflade.

Yderligere projekter under tema A01: Overslag 800.000 kr.

Tema A02: Søgning

Der er løbende fokus på videreudvikling af søgning, og det er hensigten løbende at give bedre muligheder for brugerne.

Udviklingen af søgefaciliteterne hænger nøje sammen med udviklingen af disse i DanBib og er ofte samfinansieret med DanBib-udviklingen. Der er en række projekter på vej med fx best-match og integrated search. Når der er mere færdige projekter, vil de blive præsenteret fx via profblog.bibliotek.dk. Desuden arbejdes der med en række mindre forbedringer af brugernes muligheder.

Projekt A02a: Facetteret søgning implementering. Aftale: 10.000 kr.

Facetteret søgning er den funktion, der analyserer et søgesæt og giver viderekliksmuligheder fx på forfattere, emneord m.v. som findes i søgesættet.

I forbindelse hermed overvejes hvordan/hvornår mellemresultater skal eksponeres.

Projekt A02b: Stavehjælp udvidelse.

I den stavehjælp bibliotek.dk bruger, er der mulighed for at inddrage danske bøjningsformer, at give adgang til stavehjælp på norsk, svensk og engelsk samt evt. inddrage ontologier. Det drøftes også med Ankiro (som leverer grundlaget for stavehjælpen) om funktionen kan stilles til rådighed for andre biblioteker.

Projektet estimeres når det sættes i gang – opdeles evt. i flere delprojekter.

Projekter som enten skal søges gennemført inden ny brugergrænseflade eller i forbindelse med denne:

- Søgning på novelletitler, digte, eventyr. DBCs indekser og dermed slutbrugergrænsefladen (hidtil særskilt betalingsbelagte) vil efterhånden blive tilgængelige i DanBib, og derefter også i bibliotek.dk. Der er derfor brug for at hjælpe slutbrugerne på dette område.
- Søgning kun på materialer for voksne (et hyppigt ønske fra brugerne)
- Søgning kun på gratis netdokumenter (afgrænsningsmulighed på netdokumentsiden og evt. også alm. søg)

Yderligere projekter under tema A02: Reserveret 90.000 kr.

Tema A03: Emneoversigten udvikles

Der er løbende behov for at nye emner tilføjes på Emneoversigten og for justering af eksisterende emner. Samfinansieres med DanBib 80% bibliotek.dk / 20% DanBib.

Projekter under tema A03: Overslag 120.000 kr.

Tema A04: Adgang til mere indhold – helst digitalt

Digitalt indhold og smagsprøver fra bøger, film, musik, indholdsfortegnelser etc.

Brugerundersøgelserne viser stor interesse for at få alt materiale i digital form – eller som minimum smagsprøver fra indholdet i bøger, artikler, noder, musik- eller film. En forudsætning er ofte en national løsning med rettigheder til dette.

Projekt A04a: Søg videre på nettet. Overslag: 30.000 kr.

Der udvides med flere muligheder for at videresøge på fx emner eller titler. Nye kilder, fx mere emneorienterede, inddrages løbende.

Samfinansieret med DanBib.

Projekt A04b: Notat om musikklip. Aftale: 9.500 kr.

En generel aftale med IFPI er kommet på plads januar 2009. Denne baner vejen for at der kan laves en løsning med musikklip på bibliotek.dk.

Overført fra 2008 A04b

Andre projektideer på dette område: integration med biblioteksprojekter med fx Bogbidder og skanning af ældre anmeldelser.

Yderligere projekter under tema A04: Reserveret: 30.000 kr.

Tema A05: Visning af poster

Projekt A05a: Værkvisning – flere data på værkniveau.

For at øge overskueligheden for brugeren arbejdes der med at så mange data som muligt og især links kan flyttes fra udgaveniveau til værkniveau eller ”underværk-niveau” (fælles for alle udgaver inden for én materialetype), fx links til Søg videre på nettet, anmeldelser, Noget der ligner etc.

Forslag er tidligere beskrevet i et notat.

Estimeres når der er lavet en intern værkwebservice eller lign.

Projekt A05b: Se hvor den er hjemme – også i Pop-up-vinduet. Aftale: 13.500 kr.

” Se hvilke biblioteker der har materialet” udvides med lampevisning, så man kan se tilgængelighed uden at have valgt favoritbiblioteker.

Andre projekter på området:

- Se værk på andre sprog. I dag omfatter værkvisningen kun ét sprog, men i nogle tilfælde vil et link til at søge værket på andre sprog være brugbart. Det vil typisk være muligt at lave fra en dansk udgave til udgaver på i hvert fald originalsproget, men i mange tilfælde også fra den originale udgave til andre sprog.
- Tydeligere eksponering af at et materiale ikke lånes ud.
- Ændring af vist navneform ved favoritbiblioteker (p.t. bruges det valgte bibliotek, men tilgængeligheden gælder det samlede væsen som det valgte bibliotek er en del af).

Projekter under tema A05: Reserveret 110.000 kr.

Tema A06: Bestil – set med brugerens øjne

Projekt A06a: ”Get it” (her&nu-muligheder). Overslag: 163.500 kr.

Brugeren bliver ud for en post præsenteret for et link, fx med teksten ”Skal du bruge det her & nu?” Linket præsenterer en række muligheder for at skaffe det pågældende materiale - med oplysninger om hvordan og hvor hurtigt han kan få fat i det (biblioteker hvor det er hjemme og købemuligheder hvor det er på lager).

Ideen er delvis baseret på [Get It!](#) og kan i et vist omfang basere sig på funktioner fra bestil-automatiseringen.

Overført fra 2008 A08b.

Projekt A06b: Bestilling af materiale som brugeren ikke finder i bibliotek.dk. Notat. Aftale: 81.500 kr.

Notatet bruges som grundlag for en åben diskussion (som indgår i projektet) om forskellige mulige modeller.

Overført fra 2008 A09a

Projekt A06c: Bestilling af materiale som brugeren ikke finder i bibliotek.dk. Implementering.

Reserveret: 50.000 kr.

Evt. flere delprojekter. Estimerer indgår i projekt A06b.

Projekt A06d: SB-Kopibestilling via kurv. Notat. Aftale: 34.000 kr.

Ønsket af nogle brugere efter at kopibestilling er sat i drift. Hvis brugeren ER oprettet hos Statsbiblioteket, vil det næppe volde større problemer.

Projekt A06e: Bestilling af værk fra Kurv. Revurdering af notat. Aftale: 25.000

Det oprindelige notat (2007 projekt 25) skal revurderes og medtænke andre funktioner fra Kurv (mail, print, referencesystemer). Projektet er en forudsætning for Bestilling i ét hug.

Projekt A06f: Bestilling i ét hug. Design. Overslag: 82.000 kr.

Før projektet påbegyndes, gennemgås notatet fra 2007 for at vurdere den beskrevne løsning med 2009-øjne. Dette første delprojekt handler om udformning af brugergrænseflade. Efter dette projekt estimeres de deraf følgende projekter omkring håndtering af selve bestilflowet.

Reference: Notat 2007 projekt 25. Projektet estimeres efter at B03c og B03d er (næsten) færdige. Overført fra 2008 A09b.

Yderligere projekter under tema A06: Reserveret 90.000 kr.

Tema A07: Sociale teknologier og personalisering

Der har i 2008 været arbejdet med brugergenereret indhold (ratings, tagging, anmeldelser, Andre der har lånt osv.) i flere projekter. Dette videreføres i 2009 bl.a. med videreudvikling af:

Brugerskabte data: Implementering af bruger-rating og –anmeldelser, samarbejde om en national løsning, videreudvikling af brugerskabte data, opbygning af personlige profilmuligheder, brugeren kan lave lister m.v.

Brugergenereret indhold: Videreudvikling af Andre der har lånt, fx kombinationer med personlige profiler. Andre muligheder for at udvikle faciliteter ud fra opsamlede data om brugeradfærd holdes under opsig.

Integration: RSS Feeds og Widgets samt andre redskaber til integration med andre tjenester på nettet. Ideer som ses i andre grænseflader: Bookmark & share fx. ”Rapporter fejl i denne post”, ”Link til denne post” og ”Mail denne post”.

Personalisering: Bl.a. ét login som både giver adgang til deres egne ”gemte sager” og til alle de biblioteker og tjenester som de benytter sig af og nye afgrænsningsmuligheder i ”Mit bibliotek.dk”.

Projekt A07a: Brugergrænseflade brugerskabt indhold. Overslag: 200.000 kr.

Implementering af bruger-rating og –anmeldelser.

Forslag til aftale fremsendes primo februar.

Projekt A07b: Andre der har lånt. Implementering. Aftale: 50.000 kr.

Bygger på 2008 projekt B02a.

Projekt A07c: Et login til alting. Aftale: 80.000 kr.

En fælles løsning i borger.dk-regi er undervejs. Løsningen, der hidtil har heddet Single Sign On hedder nu NemLogin, men indholdet er det samme – altså et fællesoffentligt login.

Løsningen implementeres i et samarbejde mellem DBC, CSC, der hoster testmiljø, og SKAT, der står for teknisk support. Derudover skal borger.dk inddrages ved den endelige implementering af NemLogin i forbindelse med services på borger.dk.

Se mere her om tilslutning til NemLogin <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1779700&vId=0>
Digital signatur implementeres også på bibliotek.dk.

Samfinansieres med DanBib. Baseret på de hidtidige erfaringer med ITST og Skat: Aftale-beløbet er behæftet med nogen usikkerhed da der er flere eksterne samarbejdspartnere for hvem opgaven også er ny.

Projekt A07d: Flere muligheder efter login.

Fx at gemme poster eller søgninger.

Projektet estimeres når det sættes i gang – opdeles evt. i flere delprojekter.

Projekt A07e: RSS-feeds Emneoversigt. Aftale: 50.000 kr.

RSS-feeds på søgninger foretaget i Emneoversigt.

Overført fra 2008 B05a.

Projekt A07f: RSS-feeds Nye titler. Overslag: 35.000 kr.

RSS-feeds på nye titler inden for en række områder.

Yderligere projekter under tema A07: Reserveret 40.000 kr.

Tema A08: Andre funktionaliteter

Projekt A08a: Find nærmeste bibliotek - Vis biblioteker der har åbent nu

Forbedring af mulighederne for at finde det rette bibliotek i enhver situation undersøges – evt. som muligheder i VIP som webservice som står til rådighed for andre services og platforme.

Overført fra 2008 B07b Find vej - find nærmeste bibliotek

Overført fra 2008 B07c Vis biblioteker der har åbent nu

Estimeres når projektet igangsættes

Projekt A08b: Flere fjernadgange i bibliotek.dk. Aftale: 54.500 kr.

Overført fra 2008 B03f.

Projekt A08c: Tilgængelighedstest af bibliotek.dk. Aftale: 13.500 kr.

Afsluttende test ved blind bruger af brugergrænsefladejusteringer udført i 2008 projekt A10a.

Yderligere projekter under tema A08: Reserveret 75.000 kr.

Indsatsområde B: Samspil og infrastruktur

Omfatter infrastrukturprojekter og interoperabilitet – funktioner, moduler og anden udvikling som fremmer den gnidningsløse integration af forskellige services – lokale og nationale. En del af disse vil være samfinansieret med DanBib.

Endvidere indeholder området bibliotek.dk-tilgængelighed fra andre sites, fx borger.dk, Facebook, søgemaskiner etc.

Det er løbende hensigten at sikre at udvikling i bibliotek.dk regi kan genbruges i lokale systemer, jf. OLS - Open Library Strategy udvikling af DanBib i en serviceorienteret arkitektur. Derfor vil der

være *bibliotek.dk*-projekter til afklaring heraf, mens implementering og drift vil være på kommercielle vilkår (og normalt som DanBib+ projekter).

Under indsatsområdet kan DBC uden forudgående aftale igangsætte mindre aktiviteter. Efterfølgende – og senest på næste statusmøde – beskrives sådanne som projekter. Denne bemyndigelse skal anvendes til mindre justeringer, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at afvente en formel godkendelse. Bemyndigelsen kan på ethvert tidspunkt maksimalt binde Styrelsen for Bibliotek og Medier for 15.000 kr.

Tema B01: Samspil med bibliotekssystemer

Projekt B01a: Bibliotek.dk som lokal brugergrænseflade. Reserveret: 27.000 kr.

På baggrund af det i september 2008 afholdte møde med interesserede biblioteker beskrives forudsætninger for ”bibliotek.dk som lokal grænseflade” – beregnet til publicering. Den egentlige implementering er et DanBib+ projekt.

Projekt B01b: Modtagelse af henvisninger fra worldcat.org. Reserveret: 20.000 kr.

Yderligere projekter under tema B01: Reserveret 50.000 kr.

Tema B02: Samspil med tjenester udenfor bibliotekerne

Projekt B02a: Samspil DenStoreDanske. Reserveret: 90.000 kr.

Videreførelse af 2008 projekt B03d.

Projekt B02b: Bibliotek.dk-services på borger.dk.

Se mine lån, find bibliotek m.m. Estimeres når projekt B03a-c er afsluttet.

Yderligere projekter under tema B02: Reserveret 40.000 kr.

Tema B03: Bestil – set med bibliotekernes øjne

Der kan fx være tale om automatisering af flere typer bestillinger - artikler, flerbindsværker, flere materialetyper - og andre typer samspil mellem bibliotek.dk og de lokale systemer.

Om projekterne B03a, B03b og B03c: Arbejdet med direkte samspil af bestil-funktioner mellem bibliotek.dk og lokale bibliotekssystemer blev påbegyndt 2008. Grundfunktionen blev lavet i 2008 i projekt 2008 C01d, hvor 95.000 kr. blev udbetalt. Økonomien i projekterne er behæftet med en del usikkerhed da der er tale om ny funktionalitet med store samspils-elementer med deraf følgende afhængighed af systemleverandører.

Projekt B03a: Forny mine lån: Aftale: 120.000

Overført fra 2008 C01e

Projekt B03b: Annuller reservering. Aftale: 60.000 kr.

Overført fra 2008 C01f

Projekt B03c: Grænseflade til og test af udlånssamspil. Aftale: 90.000 kr.
Test af projekterne B01a og B03b.

Projekt B03d: Bestilling direkte i lokalkatalog. Implementeringsforslag. Aftale: 54.000 kr.
Overført fra 2008 C01C. Selve implementeringen laves som et OLS-projekt.

Projekt B03e: Søgemulighed på ikke-automatiserede bestillinger fra BOB. Aftale: 54.000
Færdiggørelse af 2008 projekt C03c.

Projekt B03f: Automatisering flere materialetyper. Høring. Aftale 13.500 kr.
Afdækning af flere muligheder for automatisering.
Baseret på 2008 projekt C03f

Projekt B03g: Udvidet definition af lydbøger ved automatisering. Implementering. Aftale 13.500 kr.
Baseret på 2008 projekt C03f

Projekt B03h: Automatisering af artikler, flerbindsværker. Notat. Aftale 33.500 kr.
Overført fra 2008 projekt C03e

Projekt B03i: Direkte link til bestil. Notat
Direkte link til bestil fx fra borger.dk. Estimeres ved igangsættelse af notatet.

Projekt B03j: Lånertjek – indmelding af ukendt låner.
Lånertjek kan gøres endnu mere enkelt: hvis der er lånertjek behøver brugeren kun oplyse låner-id.
Hvis låneren er ukendt, udbygges funktionen så låneren kan indmelde sig.
Projektet er foreløbig parkeret med henblik på overførsel til 2010 med et overslag fra DBC på 203.000 kr.
Baseret på 2008 projekt C01b.

Projekt B03k: Bedre markering af materialer der ikke lånes ud
Kampagne fra Styrelsen ang. type bibliotek, mærkning af poster samt om holdings vises med korrekt status.

Projekt B03l: Advarsel ved "dobbelbestillinger". Notat. Aftale 35.500 kr.
Overført fra 2008 C03d.

Projekt B03m: Markering af Infomedia-licens i VIP. Notat. Aftale: 34.000 kr.
Bibliotekerne skal kunne markere i VIP om de har Infomedia-adgang og ønsker at deres vejledning ang. dette skal vises når brugerne forsøger at bestille avisartikler som findes i Infomedia (i stedet for bestil-mulighed). Notatet skal afklare model og bibliotekernes afgrænsningsmuligheder.

Yderligere projekter under tema B03: Reserveret 75.000 kr.

Tema B04: Andre platforme – herunder mobile teknologier

Med udgangspunkt i de funktioner, som stilles til rådighed via bibliotek.dk ønskes gennemført en indledende analyse af mulige web-services til anvendelse i forskellige platforme, herunder i mobile tjenester mv. med henblik på mulige implementeringsprojekter.

Projekt B04a: Mobil platform. Et notat.

Opdatering af tidligere notat med forslag til konkrete projekter.
Estimeres ved igangsættelse.

Projekter under tema B04: Reserveret 71.000 kr.

Indsatsområde C: Brugerundersøgelser

Der foretages løbende brugertests og brugerundersøgelser i forbindelse med konkrete projekter.

Tema C01: Årlig generel brugerundersøgelse

Det skal sikres at der mindst årligt samles generelle brugerdata og ønsker til udvikling af bibliotek.dk som supplerer viden fra andre redskaber, tests eller undersøgelser

Projekt C01a: Brugerundersøgelse efterår 2009. Aftale: 95.000 kr.

Yderligere projekter under tema C01: Reserveret 0 kr.

København, den 11. februar 2009

(signeret)

Leif Andresen

Styrelsen for Bibliotek og Medier

København, den 19. februar 2009

(signeret)

Heddi Mortensen

DBC